

А що як дива все ж існують?
Попри доволі сумну, а часом і гірку дійсність.
Попри те, що нам часто говорять:
«Див не буває». Що як вони є?
Що як ми самі їх творимо, інколи навіть не
здогадуючись про це?

Оповідання цієї збірки нагадують,
що ми самі чарівники, творці та янголи,
і власними руками наповнюємо життя теплом,
любов'ю і радістю. Власними руками творимо
маленькі дива для себе й інших.
Хай цієї зими маленьке диво завітає
на поріг до кожного.

ISBN 978-617-614-427-4

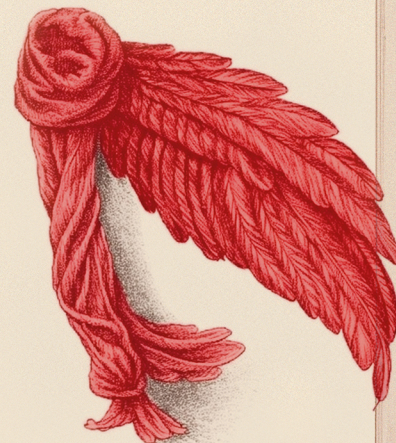
МАРІЯ КАМЕНЬСЬКА

ПРОЄКТ «РІЗДВЯНІ ЯНГОЛИ»

МАРІЯ КАМЕНЬСЬКА

ПРОЄКТ «РІЗДВЯНІ ЯНГОЛИ»

ЗБІРКА ЗИМОВИХ ОПОВІДАнь
ДЛЯ ТИХ, ХТО ВІРИТЬ У ДИВА

МАРІЯ КАМЕНСЬКА

ПРОЄКТ «РІЗДВЯНІ ЯНГОЛИ»

ЗБІРКА ЗИМОВИХ ОПОВІДАНЬ
ДЛЯ ТИХ, ХТО ВІРИТЬ У ДИВА

УДК 82-32
К 18

Каменська Марія

К 18 Проєкт «Різдвяні янголи». Збірка зимових оповідань для тих, хто вірить у дива / Марія Каменська. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2023. – 208 с.

ISBN 978-617-614-443-4

А що, як дива все ж існують? Попри доволі сумну, а часом і гірку дійсність. Попри те, що нам часто говорять: «Див не буває». Що, як вони є? Що, як ми самі їх творимо, інколи навіть не здогадуючись про це?

Оповідання із цієї збірки нагадують, що ми самі чарівники, творці та янголи і власними руками наповнюємо життя теплом, любов'ю та радістю. Власними руками творимо маленькі дива для себе й інших.

Хай цієї зими маленьке диво завітає на поріг до кожного.

Усі права застережено.

Жодну частину з цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва.

Ілюстрації для книги створені за допомогою штучного інтелекту midjourney.

ISBN 978-617-614-443-4

© Книги – ХХІ, 2023
© Марія Каменська, 2023, *текст*
© Анна Стьопіна, 2022, *обкладинка*

ЗМІСТ

Дари	5
Червоні двері	13
Пансіонат самотніх сердець	31
Здійснені бажання	47
Родинний вечір	63
Незвичне кіно	73
Уроки в'язання	87
Сьогодні чарівницею будеш ти	95
Старий лист	103
Орган і скрипка	109
Ви разом?	121
Святкові правила	129
Список різдвяних бажань	137
Якби я могла щось змінити	143
Бажання поверненню не підлягають	153
Чарівна ніч	161
Проєкт «Різдвяні янголи»	167

Усе попереду

ДАРИ

Останнім часом старигань Роджер геть не любив Різдво. У цей період він почувався розгубленим, безсилим і нікому не потрібним. І не тільки тому, що вже багато років жив один, а й через те, що йому було нічого подарувати іншим. «А Різдво — це час дарів, великих сімейних свят і щедрих почастунків» — так він полюбляв говорити. І колись цей час був для нього саме таким.

Сусіди з усієї округи, давні приятелі та добрі знайомі щороку запрошували його в гості на святкову вечерю, однак він щороку відмовлявся. «Як можна йти в гості без подарунка, — говорив собі, — бодай пляшки вина для хазяїв дому чи солодошів для дітлахів?» І хоча його запевняли, що подарунок, вино чи солодоші — необов'язкові, він не погоджувався. Лише повторював: «Якщо не можеш дати — не бери». І наполягав: «Тільки якщо даєш, маєш право отримати». А дати йому було нічого. У цьому він був твердо переконаний.

Цьогорічне Різдво винятком не стало. Напередодні свята Роджер зручно вмовстився в улюблене крісло з темно-зеленого вельвету, який від часу сильно потерся на підлокітниках

і спинці. Перед кріслом стояв невеличкий дерев'яний столик. Роджер сам змайстрував його понад чверть століття тому. На стіл поставив миску із запеченою картоплею і дві тарілки з намальованими вітрильниками.

Він завжди ставив дві тарілки: для себе і своєї дружини — Розмарі. І хоча з моменту її кончини минуло вже понад десять років, проте щодня на сніданок, обід і вечерю дві тарілки з вітрильниками незмінно з'являлися на дерев'яному столику, який став подарунком коханій на третю річницю шлюбу. Тарілки з вітрильниками подружжя привезло з їхньої першої поїздки до моря.

— Ну, як тобі картопля, Розмарі? — запитав старий.

Роджер завжди питав її про все, радився з нагальних питань і ділився новинами. Звертався з найменшими дрібницями та бажав доброї ночі, так ніби вона досі була десь поруч: варила каву на кухні, мугикаючи собі щось під ніс, садила квіти в садку, одягнувши яскраво-рожевий фартух, чи читала перед сном книжку, підклавши під спину велику подушку. Говорити з дружиною було для старого такою самою звичкою, як чистити зуби чи виходити на пообідню прогулянку.

— Цього разу добра вийшла. Гарно пропеклася. І солі в міру. Ще і шматочок сиру став у пригоді. Тобі точно сподобалося б, — констатував Роджер.

— А ще більше мені сподобалося б, якби ти не сидів на Святвечір удома сам, — пролунав зненацька знайомий голос.

Роджер озирнувся. Нікого.

— Невже здалося? — пробурмотів тихо, дожовуючи картоплину. Знизав плечем і потягнувся по наступну.

— Так, це я з тобою розмовляю, — продовжив голос. — Усі ці десять років я мовчки слухала тебе. Уважно й терпляче дослухалася до всіх твоїх слів, сповнених сумнівів і тривоги, нарікань, радості й смутку. Тож прийшов мій час сказати.

Старигань здивовано вдивлявся в напівтемну кімнату. Висока лампа в мереживному абажурі горіла біля крісла, а ще одна, для читання, — на підвіконні.

— Та не шукай ти мене, — розсміявся голос, — це я, але ж ти й так це знаєш. Як знаєш і те, що я завжди з тобою, де б ти не був.

— Але, Розмарі, як це можливо? Ти зі мною розмовляєш? Чи я з глузду з'їхав?

— Вважай це різдвяним дивом. Раз у десять років це можна. Якщо допоможе тому, кого сильно любив. І за ким тепер приглядаєш із небес. Тож я питаю тебе, Роджере, чому ти проводиш Різдво на самоті? Ти ж любиш це свято! Пам'ятаєш, які чудові святкування ми влаштовували?

— Давно це було, — тихо відповів старигань.

— Давно. І що із цього? Ти вирішив, що все, з тебе досить? Чому не підеш у гості? Пів вулиці тебе запросило, не менше. Я ж усе чую.

— Та як я піду, Розмарі? Це ж Різдво! Ніхто не ходить у гості з порожніми руками. А ти сама знаєш, у мене нічого немає. Тесля з мене геть поганий став. Руки не слухаються. Багато замовлень не беру. Ось тільки картопля і є. Як я піду? Так не робиться.

— Як не робиться, Роджере?

— А так, Розмарі, що не можна прийти в гості, ніби ти жебрак, нічого із собою не принісши. Не знаю нікого, хто так робив би. Усі приходять із вином, салатом, сирами чи цукерками.

Але з порожніми руками? Оце вже ні, нізачо, такого сорому на старості років я не переживу!

— А я знаю одну людину, яка прийшла в гості на Різдво з порожніми руками.

Старигань опустил журливий погляд у тарілку.

— У руках у цього хлопця не було нічого. Однак у нього було велике любляче серце. Таке велике, що жодне вино та цукерки ніколи й поряд із ним не ставали. І з того самого Різдва я ні на мить не пошкодувала, що зв'язала з тим хлопцем своє життя. І багатшою, ніж із ним, я ні з ким і ніколи не була б.

На очах стариганя виступили сльози.

— Роджере, згадай, що людину, щедрішу за тебе, ще треба пошукати. Добряче пошукати.

Роджер витер сльозинку, що скотилася щокою до кутика рота.

— Згадай, як для кожного нужденного у твоєму серці завжди було місце. Для кожного стражденного та хворого. Для кожного знаходив потрібне слово й теплу усмішку. Кожному давав пораду, якої той шукав. Ніхто не йшов із нашого дому голодним. Ніхто не йшов невислуханим. А якщо треба було, давали й нічліг. Згадай, скільки стільців і полицок ти змайстрував за пів ціни, з оплатою до кращих часів чи по дружбі. Скільки дров ти роздав у найхолодніші зими. Скільки історій розповів на всіляких застіллях і чаюваннях. Скільком підняв настрій одним безглуздим жартом, а скількох утішив лагідним дотиком до плеча. Роджере, я нізачо не повірю, що тобі нічого дати. Інакше ти не той Роджер, за якого я вийшла заміж. І не той Роджер, якого залишила десять років тому.

— О, Розмарі, — сльози рясними цівками котилися щокими старого. — Моя Розмарі... Ти — моє серце й моя душа, ти — джерело моєї щедрості, ти та, що завжди надихала мене на все це.

— О ні, Роджере, не перекладай усе на мене, як зазвичай, — у голосі вчулася усмішка. — Це тобі не прибирання чи прання. Тут це не спрацює. Я знаю тебе, любий. І якщо ти вважаєш, що після всієї твоєї доброти, відданої у світ, ти не заслуговуєш місця за різдвяним столом, шматка запеченого м'яса та приємної розмови, то я навіть не знаю, що тобі сказати. Мій Роджер часто говорив: «Проявити щедрість до того, хто може бути щедрим з тобою, — легко, а ось бути щедрим із тим, кому нічого дати у відповідь, — справжній дар. І собі, й іншому». Ось як мій Роджер міркував. А тебе, старигане, я не впізнаю.

Він усміхнувся. Вона завжди називала його стариганем, коли сердилася.

— Гадки не маю, чому це ти раптом вирішив, що можна взяти, тільки якщо є що дати. Коли це ти став таким жадібним? Ти ж ніколи не чинив так ні з ким іншим. То чому ставишся так до себе?

— О, Розмарі...

— Тож, любий мій, опануй себе й іди. І не думай, що тобі нічого дати. А думай про те, що й ти можеш прийняти. Адже приймати, Роджере, — це не менший дар. І по-справжньому це мало хто вміє.

— Але ж, Розмарі...

— І слухати нічого не бажаю. Ти завжди багато говорив про щедрість і доброту. Але якщо ти не можеш застосувати ці слова до

себе самого, то вони нічого не варті. Пам'ятай, що найбільше багатство в тебе у грудях, а не кишнях. Урешті-решт, Роджере, це Різдво. Я знаю, що ти звик інакше, але прошу тебе: дозволь тепер іншим побути для тебе волхвами.

За великим різдвяним столом не затихав веселий сміх. Старигань Роджер у всіх подробицях розповідав історію про свій перший власноруч змайстрований стілець, два зламані пальці та молоток, від злості пожбурений в озеро. Він щасливо сміявся, добре пам'ятаючи, що ця історія завжди була улюбленою в його коханої Розмарі.

ПРОЄКТ «РІЗДВЯНІ ЯНГОЛИ»

ЧЕРВОНІ ДВЕРІ

12

Дари

Пансіонат самотніх сердець

13

— Хто крайній? — підійшовши до червоних дверей, запитав хлопчик років десяти.

— Я, — озвався старигань у товстому в'язаному светрі.

Хлопчик кивнув і сів поряд зі старим на лавку, що найближче стояла до червоних дверей. Блідо освітлена кімната була невеличкою і скромно обставленою. Уздовж стін розмістилися звичайні дерев'яні лавки й кілька старих дерматинових стільців. У одному з кутів причаївся низенький столик з газетами, графином із питною водою і пластиковими стаканчиками. Та ніхто не жалівся на незатишність чи аскетизм, адже головними тут були червоні двері. Заради них люди сюди і приходили.

— Буду за тобою, — усміхнулася хлопчику молода жінка з довгим каштановим волоссям, яка ввійшла до кімнати слідом за малим.

Вона роззирнулася в пошуках вільного місця. Чоловік у легкому сірому пальті піймав її погляд і рукою показав, що біля нього вільно.

— Пощастило, що сьогодні черга невелика, — задумливо мовив старигань, розтираючи змерзлі руки. — Учора я не встиг,

не потрапив... Було надто багато охочих. Навіть сісти було нікуди. Такий натовп зібрався! А я, хоч і прийшов на початку шостої, свої черги так і не дочекався. Воно і зрозуміло, це ж останні дні, щоби дізнатися, що чекає нас у новому році. Хоч іще невідомо, чи потрапимо, чи знову не вдасться. Опівночі вони зачиняються. А зараз, — тремтливими пальцями він підтягнув рукав светра та, прищурившись, глянув на годинник, — ой, уже початок одинадцятої.

— А я досі не впевнена, що хочу туди зайти, — низала плечем рудоволоса, яка стояла обіч самих дверей. — Я наступна, однак не знаю, чи варто зазирати за ці двері. Мені так страшно! Хоча, правду кажучи, не знаю, чого боюся більше: знати чи не знати, що чекає мене наступного року.

— Ну, дівчинко, — меланхолійно відказав старигань, — це тільки вам вирішувати. Завжди можна відмовитися і поступитися чергою іншому. Он, бачите, скільки нас іще?

Він кивнув у бік, де на лавці сиділи літня жінка в коротенькій білій шубці зі штучного хутра й чоловік років п'ятдесяти, зі шкіряним портфелем для паперів.

Дівчина тяжко зітхнула:

— Я б поступилася, чесно, якби тільки знала, як мені краще вчинити. А я не знаю, геть не знаю.

Старий гмикнув і замовк. Дівчина притулилася спиною до стіни та схвильовано похитала головою.

— Не знаю! Але що ж мені робити? — вона швидко обвела поглядом присутніх. — А ви тут із якої причини, якщо не секрет? — її очі зупинилися на стариганеві. — Якщо хочете, я скажу першою. Мені не складно. Мені, мабуть, просто необхідно з кимось поговорити, — вона перевела погляд на чоловіка в сірому пальті, а тоді на жінку у штучному

хутрі. — Мене звати Хелен. Я прийшла сюди, щоби дізнатися, — голос дівчини затремтів, — як складеться моє життя після заміжжя. Хлопець освідчився мені місяць тому, ми заручилися, почали планувати... Тож хочу хоча б на хвилю побачити нас після весілля. Воно має відбутися в серпні. Хочу дізнатися, чи зміняться наші стосунки. Чи будемо ми щасливими? Кажуть, вони часто змінюються після офіційної церемонії... стосунки, та й люди. Чули таке? Нався ласка, ніжність і тепло кудись діваються. Вивітрюються, як улюблений аромат. Не одразу, звісно, але дуже швидко. І майже непомітно. Може, треба було зачекати? Не поспішати. Чи взагалі залишити все, як є? Але ж я вже погодилася... І тепер страшно щось змінити. А ще страшніше побачити, що буде з нами після цих змін, — дівчина кинула схвильований погляд на червоні двері й уважно глянула на старого. — Це ж так працює, правильно?

— Згрубша, — кивнув старий, звівши погляд на дівчину. — Що ж, — він смикнув рукав светра, — не буду приховувати, я тут не вперше і не вдруге. Там, за цими дверима, щось на кшталт кінотеатру, де на величезному екрані можна побачити прийдешній рік. Але в цьому кіно все показано ніби у швидкій перемотці. Картинки, немов підхоплене вітром осіннє листя, летять на екрані. Один місяць одразу ж змінюється іншим. Тижні проскакують за лічені секунди. Дні не відрізняються один від одного. Можна затриматися на деяких епізодах, подіях чи деталях, для цього дають пульт, проте ненадовго. Хвилина, не більше.

Дехто каже, що тут, як і у звичайному кіно, нічого не змінити. Ви просто дивитесь фільм.

Поки не знаєте, яким буде кінець, ви можете міркувати, що ж трапиться з головним

героєм далі. Щось вигадувати, додумувати варіанти. Але коли весь сюжет стане відомий, його вже не переграти. Усе, що буде показано, по-іншому не складеться. Хтось стверджує, що це як світлина, відбиток моменту, в який неможливо нічого додати і з якого нічого не викреслиш. А хтось вважає, що це більше схоже на картину олійними фарбами. Завжди можна накласти ще один шар зверху. І ще один, і ще. Поки та картина не зміниться так, що й не впізнати. І тоді ще невідомо, що гірше: прийняти неминуче або ж у спробах виправити й змінити зіпсувати геть усе. Та, правду кажучи, достеменно ясно тільки одне: багато хто йде за ці червоні двері...

— А ви навіщо туди йдете? — запитала Хелен.

— Люди мого віку зазвичай хочуть побачити, що наступного року все ще будуть живі. В іншому разі варто поквалитись і владнати всі свої справи. Не хочу обтяжувати дітей та онуків. Не хочу, аби їм довелося клопотати замість мене. Відтоді, як виповнилося вісімдесят, приходжу сюди щороку, щоби довідатися, чи залишився в мене час. Чи встигну в цьому житті хоч щось іще зробити.

Старигань знову смикнув рукав і глянув на годинник, гмикнув і опустив погляд, а кімната наповнилася в'язкою тишею.

— А чому ти прийшов? — пошепки, аби не порушити загальне заціпеніння, запитала жінка з каштановим волоссям. — Мене звати Клер, — протягнула руку чоловіку в сірому пальті.

— Антуан, — відповів той. — Які ж у тебе холодні пальці! Ти змерзла?

— Трішечки, — усміхнулася жінка, — та це дрібниця. Це ж недовго триває, так?

— Не знаю, — похитав головою Антуан. — Я тут уперше. Сам не розумію, чого прийшов. Мабуть, як і Хелен, — він розгублено розвів руками, — не до кінця певен, що мені туди взагалі потрібно йти. Я отримав вельми цікаву пропозицію, можна сказати, робота мрії, але є одне «але» — дуже далеко від дому. З іншого боку, тут мене нічого не тримає... Однак я давно хотів почати власний проект. Я архітектор і місяць тому за сто кілометрів від міста знайшов покинутий маяк, дізнався, що його можна орендувати. Колись, іще в підлітковому віці, у мене була шалена ідея — створити у старому маяку книжковий магазин із кав'ярнею. Теж робота мрії, так би мовити. Старі маяки часто кидають напризволяще, і ті повільно занепадають, потрохи руйнуються і за якийсь час перетворюються на примар, які стирчать на березі, нікому не потрібні. А цей маяк такий гарний! — Антуан мрійливо звів погляд. — Ідеально підходить для мого задуму. Ще й ціна підйомна. Але... але ж і та пропозиція спокуслива — будівництво театру для концертів класичної музики просто неба посеред пустелі. Уявляєш? Довкола пісок, над головою — зоряне небо, й у ньому розчиняються звуки флейт, скрипок, віолончелей! Мій проект, мабуть, може й почекати. Цей маяк нікуди не дінеться. Саме тому хотів зазирнути за двері нового року. Налаштуватись на можливі варіанти перебігу подій. Безглуздо, напевно...

— Зовсім ні! — відповіла Клер. — Ми всі хочемо переконатися, що попереду чекає найкраще. Тому і страшно зробити вибір, страшно помилитися. Але, як на мене, і книгарня в покинутому маяку, і театр у пустелі звучать манливо й надихають.

— А ти по що прийшла? — запитав Антуан.

Клер, прикусивши губу, на мить замислилася.

— Мабуть, по надію. Як і сказав старий, хтось іде отримати надію. Мені вона зараз не завадила б. Щоби рухатися далі. Щоби впевнитися, що, зрештою, усе буде добре.

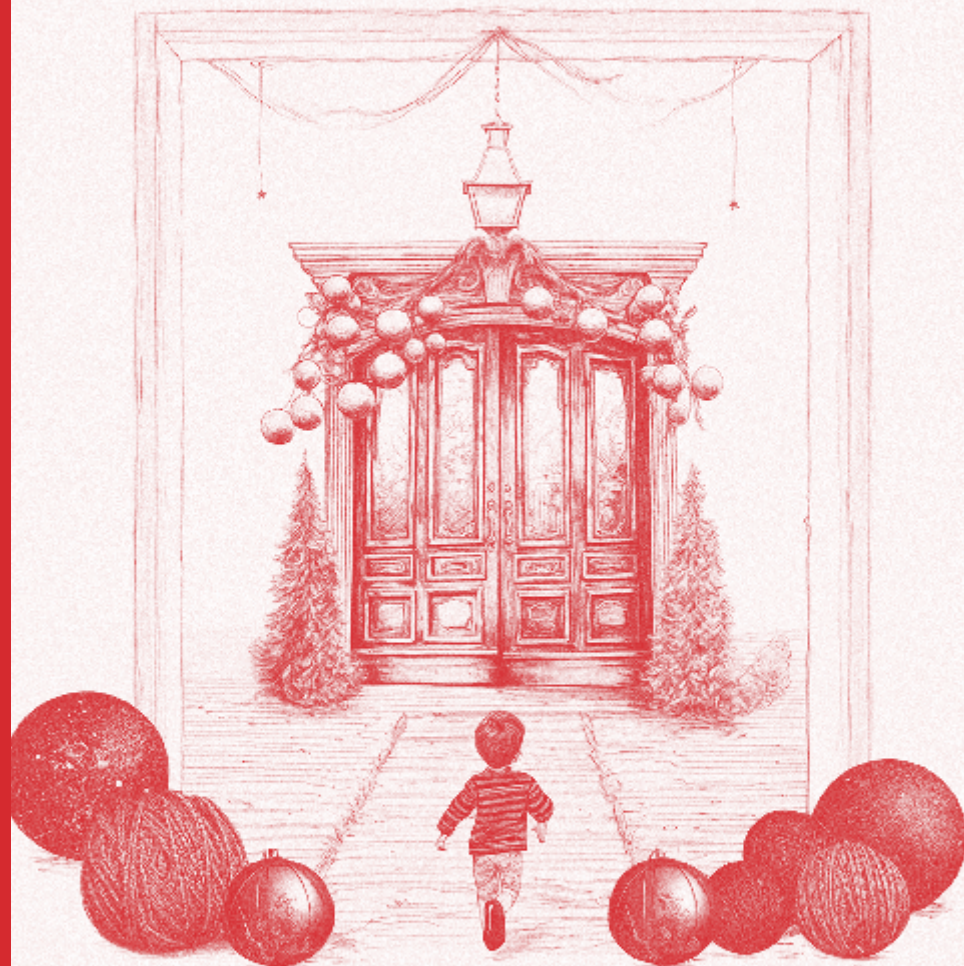
— У тебе щось трапилося?

— Так, дрібниця. Нічого особливого. Прозвучало драматичніше, ніж є насправді, — жінка всміхнулася. — Але ти поділився, тож... По-перше, я не отримала підвищення, на яке чекала кілька років. Мені довго його обіцяли, а останньої миті віддали хлопцю, який перейшов у наш відділ усього три місяці тому. Мій начальник довго перепрошував і сказав, що наступною вже точно підвищать мене. Але на ту посаду, яку я могла б обійняти, узяли когось іще. Я вирішила, що досить, і пішла. А по-друге, за тиждень після цього розсталася з чоловіком, із яким зустрічалися. Була впевнена, що в нас щось серйозне. Та для нього наш роман, як виявилось, був лише пригодою. Однією з багатьох. Звісно, це не перший обман і розчарування в моєму житті, однак цього разу було надто боляче. Адже відібрало надію, що знову зможу комусь повірити. А без довіри діла не буде. Без довіри нікого не вступиш у своє серце. Тож хочу побачити на тому екрані, що моє серце знову відкриється, а я знову довірятиму... — зніяковіла усмішка торкнулася кутиків губ. — Кажу ж, нічого особливого!

— Гадаю, довіра — це те, що потрібно кожному з нас. Без довіри не зробити жодного вибору, а може, і кроку.

Раптом червоні двері відчинилися. На порозі з'явився високий худорлявий хлопчина років двадцяти. Присутні в кімнаті оживилися. Рудоволоса дівчина нерішуче переминалася з ноги на ногу, стоячи обіч дверей.

— А я досі не впевнена, що хочу туди зайти, —
знизала плечем рудоволоса, яка стояла обіч
самих дверей. — Я наступна, однак не знаю,
чи варто зазирати за ці двері. Мені так
страшно! Хоча, правду кажучи, не знаю, чого
боюся більше: знати чи не знати, що чекає
мене наступного року.

— Хелен, — доброзичливо промовив старигань, — що б ти там не побачила, повір мені: якщо побачиш себе живою і здоровою, то це буде найкращим з усього можливого. Справжнім подарунком долі. Навіть не сумнівайся. Мене, до речі, звати Джордж, — він лагідно всміхнувся. — Радий знайомству з тобою.

Хелен кивнула, зробила три глибокі вдихи та, прочинивши двері, навшпиньки ступила за поріг. Двері за нею зачинилися.

— Ну, як пройшло? — запитав хлопця чоловік із портфелем. — Дізнався, що хотів?

— Так! — радісно відповів хлопець. — Несподівано отримав стипендію одразу у двох університетах.

— Це ж чудово! — промовив Джордж.

— Вітаю! — підтримав чоловік із портфелем.

— Тільки я почав сумніватися у своєму виборі, — сказав хлопець. — Ну, знаєте, так буває. Починаєш задумуватися: чи правильний вибір зробив, чи не помилився. І сумніви починають наростати. Спочатку ніби щось трохи свербить, дряпає зсередини. Із цим можна якось жити — ігнорувати, не зважати, — а потім сумніви й тривога розростаються і забирають усі твої думки. Геть не дають спокою і змоги радіти життю. Тому я і захотів зазирнути за двері нового року, — він щасливо всміхнувся. — Й от переконався, що зробив-таки правильний вибір. Бажаю всім успіху!

— Дякую! — відповів Антуан. — І тобі успіхів у новому році.

Хлопець усміхнувся, махнув на прощання і покрокував до виходу.

— Сем, — озвався чоловік із портфелем. — Не повірите, але я прийшов у справах одного венчурного фонду. Одного з найуспішніших

у галузі біотехнологій, — додав промовисто. — Хочу глянути, як розвиватимуться події в новому році. Прогнозують кризу, тож треба перестрахуватися. Кому скажи — не повірять, — він гиготнув. — Я бізнес-аналітик, фінансовий консультант, один із найкращих, а сиджу перед магічними дверима. Нечувано!

— Та зараз у будь-що можна повірити, — відповів Джордж. — Минулого року сюди прийшла ворожка. Ви тільки подумайте — ворожка! Вона ж передбаченням майбутнього на життя заробляє. Проте, як і всі, сиділа на лавці й чекала черги. Ми й розговорилися. Самі бачите, сидіти тут нудно, чекати — довго, а люди різні, усім цікаво, хто по що прийшов. От хтось і запитав: а навіщо ви прийшли? Що хочете побачити? Таке запитання завжди лунає в цій кімнаті. Ворожка й відізвалася. Зізналася, що сама — спеціалістка з майбутнього, ворожить на якихось картах... Що за карти, я не розібрав. Каже, охочих зазирнути в майбутнє хоч греблю гати, а їй буває страшно. Що, як побачене в картах підкосить людину, виб'є землю з-під ніг, позбавить бажання і волі діяти? Що, як почуте відбере надію, відніме віру? Чи варто це тоді говорити? Чи, може, змовчати, й хай там як, а людина зробить свій вибір, учинить, що запланувала? Навіть ціною помилки, програшу чи невдачі. Може, саме вони й були потрібні, щоби людина рухалася далі? Тож, із її слів, прийшла глянути, як це майбутнє взагалі працює. Може, взагалі не варто мати з ним справи? А ви кажете «фінансовий консультант». Кого тут тільки не буває!

Двері розчинилися, і в кімнату забігла у сльозах Хелен.

— Що трапилося? — запитав Джордж. — Дівчинко, що сталося?

Антуан і Клер презирнулися, схопилися з лавки та підбігли до Хелен. Клер допомогла їй сісти біля хлопчика, той відсунувся на самий край, а Джордж підсунувся до дівчини.

— Принести тобі води? — запропонував Антуан.

Хелен захитала головою.

— Не треба, нічого не треба, — голосно схлипнула. — Мені тепер узагалі нічого не треба.

Її плечі затремтіли, вона затулила обличчя руками, щось тихо бурмочучи, однак слів було не розібрати.

Жінка в білій шубі підвелася, кілька секунд постояла перед дверима й рішуче зайшла.

— Ну що там трапилося? — по-батьківськи ніжно запитав Джордж. — Що такого страшного ти побачила? — він узяв маленьку долоню Хелен у свою.

— Я не вийду заміж за Ніка, — вичавила та крізь сльози. — Наше весілля не відбудеться.

Клер нахилилася до Хелен і обійняла її за плечі.

— Ну навіщо я туди пішла? — з розпачем пробурмотіла дівчина. — Навіщо? Знала ж, що не варто! Як тепер бути? Як дивитися йому в очі? Удавати, що все добре, що ми одружимося? Але ми не одружимося! Не одружимося! Ми розстанемося у травні. Уже у травні! — вона звела зляканий погляд на Клер. — Це скоро! Це дуже скоро! Як же мало часу нам залишилося!

Клер міцніше обійняла дівчину.

— Я з тобою, Хелен. Ми всі з тобою. Я Клер, це Антуан, — кивнула на чоловіка в сірому пальті, — ось Сем. —

Той незграбно махнув рукою. — А Джорджа ти вже знаєш.

— А я Брендон, — тихо промовив хлопчик.

— Раді знайомству, — усміхнувся Антуан.

— Ми всі тут із тобою, Хелен. Ми всі так само розгублені й налякані перед обличчям майбутнього. Ми всі боїмося прийдешнього. А ще більше того, що бажане й омріяне так і не завітає в наше життя. Ми поруч. Підтримаємо. Вислухаємо. Ми всі в одному човні.

— Але як же мені тепер бути, знаючи... таке? — дівчина обвела поглядом присутніх. — Правду...

— Може, моя порада прозвучить дещо дивно, — Клер притулилася спиною до стіни, ховаючи змерзлі пальці в кишені пальта. — Зрештою, я не велика спеціалістка в питаннях стосунків... Гадаю, усі вони, на жаль, приречені на невблаганну кончину. Однак, попри розв'язку, той час, що відведено, можна прожити разом щасливо. Принаймні спробувати.

— Погоджуюся, — кивнув Сем. — Мій батько, двічі вдівець, на свій сімдесят восьмий день народження зустрів жінку на кілька років молодшу за нього. Запросив на побачення, потім на ще одне і ще. Уже пів року живуть разом. Вона переїхала до нього з усім своїм скарбом: двома псами, котом і черепахою. Я спершу не розумів, дивувався. Я розлучився за п'ять років стосунків, і сенс усього цього дійства якось утратився. А тут сімдесят вісім. Але батько заявив, що, скільки б не залишилося йому часу, хоче прожити його з коханою. «Найважливіше не скільки, а як», — сказав він. І, скажу відверто, живе так, ніби завтра не існує. Ніякого нового року, жодного уявного майбутнього. Тільки сьогодні. Таким щасливим я його ніколи не бачив.

Клер глянула на Сема й замріяно всміхнулася.

— Дівчинко, — м'яко промовив Джордж, — я знаю, що всі повторюють, як папуги, одне

за одним навперебій: це на краще, те на краще. Однак скажу тобі як є: майже завжди все на краще. Ну так уже воно влаштоване. Навіть якщо зараз у це геть не віриться. Але прийде час, і ти все зрозумієш.

Хелен знову розплакалась і затремтіла. Антуан зняв своє пальто й накинув дівчині на плечі.

— Дякую, — звела заплаканий погляд.

На якусь мить у кімнаті запала тиша.

— Мої батьки збираються розлучитися, — раптом озвався хлопчик. — Підслухав їхню розмову. Я здогадувався, що між ними щось відбувається. Ну, щось не те... Батьки більше не дивляться вечорами фільми, обійнявшись на канапі у вітальні, мама більше не чекає тата на вечерю. Раніше ми ніколи не сідали за стіл без нього. Традиція. Що б не відбувалося, спільна вечеря була обов'язковою і незмінною. Як подарунки під ялинкою на Різдво. Навіть коли вони сварилися, не розмовляли одне з одним, сердилися чи ображалися, вечеря непомітно все згладжувала. А тато більше не готує мамі каву на вихідних. Мама це дуже любила! Але все зникло. Спершу фільми, потім кава, а тепер і вечері. Я сподівався, що все налагодиться. Але вчора почув... Стояв під їхньою спальнею і підслухував. Вони розмовляли тихо, майже нічого не можна було зрозуміти, аж поки тато не запитав: «То чого ти хочеш, Ліано?». І я почув — «розлучення». Тому і прийшов сюди. Певен, вони навіть не помітять моєї відсутності. Вони, здається, перестали взагалі що-небудь помічати. Хочу дізнатися, розлучаться чи ні. До чого мені готуватися.

У двох друзів зі школи батьки розлучені, кажуть, це кепсько й дуже сумно. Батьки не хочуть зі мною розмовляти, наче я малюк. А постійно підслухувати за дверима не вихід.

— Ти сміливий, Брендоне! — звернувся до хлопця Антуан. — Коли мої батьки розлучалися, мені було дванадцять. І я до останнього не бажав нічого знати. А коли вони намагалися поговорити зі мною — тікав. Інколи вони годинами шукали мене в сусідів і друзів. Мені здавалося, що поки вони мені всього не розказали, то цього й немає, усе не насправжки і щось іще можна змінити. Я був наївним.

— Дякую вам, — ледь чутно пролунав голос Хелен. Вона закуталася в пальто Антуана й витирала рукою сльози. — Дякую за підтримку. Не знаю, як повертатися додому. Не уявляю, як дивитися в очі Ніку... Але хочу до нього. Нестерпно хочу! Хочу прожити ці лічені місяці з ним. Щасливо, — вона глянула на Сема. — Може, як ніколи раніше.

Дівчина підвелася з лавки, повернула пальто Антуану й повільно попрямувала до виходу. Червоні двері відчинилися. Жінка в білому хутрі побажала всім доброї ночі й швидко пішла.

— Буває ж таке! — здивувався Антуан. — Дехто геть не сумнівається!

— Що скажете, якщо пропустимо Брендона? — запропонував Джордж.

— Чудова ідея! — усміхнувся Сем.

— Повністю підтримую, — додав Антуан.

Хлопчик нерішуче підійшов до дверей, набрав якомога більше повітря в легені й потягнув за ручку. Ті, хто залишився в кімнаті, мовчки переглянулися. За кілька хвилин Брендон вийшов із легкою усмішкою на обличчі.

— Ну що? — схвильовано запитав старий.

— Вони розлучаться, — спокійно відповів хлопчик, — але я однаково проводитиму час із ними обома, і вони так само любитимуть

мене. І знаєте, — він радісно всміхнувся, — у нас знову будуть сімейні вечери. А раз на місяць ми ходитимемо всі разом у кіно.

— Усе буде добре, ось побачиш! — сказав Джордж.

— Дякую! — закивав хлопчик. — На добраніч!

— На добраніч! — відповіла Клер.

Брендон рушив до виходу, а Сем підвівся, узяв свій портфель і твердою ногою ступив за червоні двері. Клер сіла на його місце, Антуан опустився на лавку поруч із нею. Не пройшло і хвилини, як двері знову відчинилися. На порозі стояв задоволений Сем.

— Так швидко? — не повірила Клер.

— Бізнес-аналітику все зрозуміло з першого погляду. Точніше — кадру. Усім доброї ночі, — промовив він і хутко направився до виходу.

— Ну що, Антуане, тепер твоя черга, — сказав старий.

— Джордже, йдіть ви. Я зачекаю.

— Дякую, хлопче, — Джордж встав і поплескав його по плечу. — Дякую тобі! — старий поплентався до дверей.

— Клер, я і тебе пропущу, — усміхнувся Антуан.

Клер глянула на нього задумливо:

— А я вже не впевнена, що піду.

— Як — не впевнена? Ти ж хотіла, — він уважно поглянув на неї, — хотіла побачити промінчик надії...

— Я його й так побачила. І не промінчик, а осяйний потік, — вона повільно оглянула кімнату. — Цей вечір, ці люди, їхні історії, усі ці події, ситуації, розмови. Як мені могло спасти на гадку, що я більше нікого не впу-

щу у своє серце? Ну як таке може бути? Із чого я взяла, що мені потрібно в чомусь переконатися? Навіщо? Не хочу нічого знати! Не хочу!

Мене влаштовує невизначеність. Мені подобається те, як воно є. Прямо тут, прямо сьогодні, прямо зараз.

— Знаєш, мабуть, і я не піду.

— Як — не підеш? А як же пустеля, маяк? Твої ідеї, проєкти...

— А хіба це так важливо, який проєкт я зрештою виберу? Ти маєш рацію, обидва варіанти чудові! Тож час покаже, куди мене потягне. Може, з'явиться третя опція... Чи взагалі щось геть інше. А можливо, я встигну все! І навіть більше, ніж думав. І в мене є альтернативна пропозиція, — він глянув на Клер, — тут неподалік є затишний ресторанчик, працює цілу ніч, там найкраща карта вин у місті, вибір десертів зачаровує... — зам'явся. — Якщо це невчасно чи недоречно, скажи мені.

— Навпаки. Я б залюбки випила келих вина...

Двері відчинилися, і на порозі показався Джордж. Антуан і Клер дивилися на нього, затамувавши подих.

— Схоже, мені пощастило, — з усмішкою промовив старий. — У мене буде ще один рік.

— Яке ж щастя! — зітхаючи з полегшенням, сказав Антуан. — Це потрібно відсвяткувати! Обов'язково відсвяткувати! Ми з Клер саме збираємося...

— А як же червоні двері? — з подивом глянув на них Джордж. — Ви ж так довго чекали своєї черги! Хіба не хочете дізнатися, що принесе наступний рік? Яким буде? Невже не бажаєте розвіяти невизначеність?

— Не хочемо, — відказав Антуан. — Ми точно знаємо, що сьогодні буде вино. А що нас чекає завтра, побачимо завтра. Так?

— Так, — кивнула жінка. — Часом невизначеність доволі приваблива!

ПРОЕКТ «РІЗДВЯНІ ЯНГОЛИ»

ПАНСІОНАТ САМОТНИХ СЕРДЕЦЬ

30

Червоні двері

Здійснені бажання

31

М'яка напівтемрява огортала простору кімнату. На великому круглому столі, елегантно сервірованому та щедро заставленому святковими стравами, горіли свічки в срібних свічниках. У кутку причаїлася висока ялинка, оздоблена дерев'яними фігурками й гірляндю з лампочками у формі крихітних бурульок. Запах печеної індики змішувався з ароматом яблучного пирога та різдвяного пудинга.

Джейн, спустившись зі своєї кімнати, привіталася з іншими гостями й зайняла вільне місце між літнім чоловіком і дамою середніх років, власницею пансіонату.

Постояльці жваво спілкувалися, пили вино і з апетитом дегустували святкові почастунки. Джейн почувалася скуто, адже вперше на свята опинилася серед геть незнайомих людей.

— То як ви все ж потрапили в пансіонат самотніх сердець? — запитав літній чоловік.

Джейн устигла познайомитися з ним в обід за горням кави. Він викладав в університеті античну літературу.

— Тільки прошу вас, звіть мене Робертом, — додав, усміхнувшись.

— Пансіонат самотніх сердець? — здивовано перепитала Джейн.

— Так він називається. Негласно, звісно, — знову всміхнувся Роберт. — Тільки серед постійних гостей. У мене, наприклад, це вже шосте Різдво тут. Грета сама не очікувала, що всі почнуть його так називати. Вона вигадала щось на кшталт «Гірський дім» чи «Дім у горах», але на моїй пам'яті ніхто й ніколи це місце так не називав. Лише «Пансіонат самотніх сердець». Зазвичай тут збираються гості далеко за шістдесят, ба навіть за сімдесят років. І я щиро здивований, як така молода чарівна жінка могла потрапити в таку доволі незвичну компанію.

— Маю сказати, Роберте, що я опинилася тут випадково. Насправді я їхала в готель «Маунтін Вью», проте за сорок кілометрів до місця призначення машина заглухла. Через снігопади в горах її змогли відбуксувати тільки сюди. Це був найближчий населений пункт, і тільки тут, у цьому пансіонаті, ще залишалися вільні кімнати.

— О, тоді вам пощастило! Це чудове місце, щоби провести свята в душевній компанії, почуваячись наче вдома.

— Але чому ви називаєте це місце «Пансіонатом самотніх сердець»?

Професор змовницьки притулив палець до губ:

— Тільки тс-с... Хай це залишиться між нами. Так уже склалося, — говорив майже пошепки, — що на свята сюди зазвичай приїжджають ті, кому ні з ким провести ці дні. Звісно, мало хто зізнається, але мені приховувати нічого, тому розкажу. Десять років тому ми з дружиною розлучилися. У шістдесят небагато людей на це наважиться, однак вона захотіла пожити для себе. Сказала, що витратила на

мене вдосталь часу, тож пора пожити так, як їй хочеться. І поїхала на острови в Індійському океані. А я залишився один. Старший син живе далеко, молодший — іще далі. У кожного власне життя і безліч планів. Бачуся з дітьми вкрай рідко. На Різдво вони літають до мами, а я проводжу свята на самоті. Точніше, проводив, поки через не менш безглузду випадковість, аніж ваша, уперше опинився тут. І зустрів інших самітників. Ось ця екстравагантна дама із брошкою у вигляді міфічної пташки, — професор вказав на стареньку, яка сиділа навпроти, у яскраво-малиновій сукні, — Лурдес. Три роки тому розсварилася з останнім живим членом родини — рідною сестрою — і відтоді, дізнавшись від когось про пансіонат Грети, приїздить сюди під Різдво і проводить тут щонайменше три тижні.

— Це — фенікс! — невдоволено відізвалася Лурдес, глянувши на Роберта. — Символ відродження! І, до речі, це не я розсварилася з нею, а вона зі мною. Характер у мене, бачте, поганючий. А в самої! Жахливий! Далі вже нікуди! Але що характер, бог із ним, так вона ще й красуня. Як у свої вісімнадцять розквітла, так до сімдесяти все не зав'яне. І вічно всі парубки, а потім чоловіки, а потім чоловіки трохи старше, ну, а тепер уже хто попадеться біля її ніг. А я ж молодша! Та й кому таке сподобається? Усе життя провести в тіні красуні-сестри. А вона все не заспокоїться. Три роки тому в нас з'явився новий сусід. Зavidний наречений, так би мовити. Удівець, без дітей, і всього сімдесят три роки. Здавалося б, ну хоч разок поступися, посидь тихенько збоку. Тобі ж уже сімдесят дев'ять! Дай іншим насолодитися життям. Сама вже тричі заміжною була. Але ж ні, Долорес знову вирішила застосувати всі

свої чари. Приготувала фірмовий грушевий пиріг і пішла знайомитися. А в нього слина й потекла. І на пиріг, і на сестру. Чоловіки... — розчаровано похитала головою Лурдес. — Я їй натякнула, що так не піде, а вона розсердилася. Бачте, не звикла до заперечень і відмов. Тож краще вже в «Пансіонаті самотніх сердець», аніж із такою сестричкою.

— Це «Гірський дім»! — вигукнула Грета.

— Ну, так, так, звісно, — кивнула Лурдес, підморгнувши Роберту. — Краще вже в такій компанії, аніж самій.

— Вельми вдячний за таку високу оцінку мого товариства.

— Та ну вас, — махнула рукою Лурдес.

— А ось той чоловік, — Роберт пошепки продовжив знайомити Джейн із постояльцями, — Фредерік. Цьогоріч він тут наймолодший. Восени виповнилося п'ятдесят два. Колись був успішним бізнесменом, однак збанкрутував і почав зловживати алкоголем, — професор іще понизив голос. — Дружина від нього пішла, друзі відвернулися. Він пару місяців тинявся монастирями й ашрамами південно-східної Азії в пошуках сенсу життя. Повернувся і зайнявся малюванням, як завжди мріяв. От не знаю, як він довідався про пансіонат, але стверджує, що ці скромні святкування — бальзам для його серця і в рази кращі за помпезні вечірки, які бували в його житті. Хтозна, може, це і правда.

— Ой, Роберте, вічно ви зі своїми історіями, — гмикнув Фредерік. — Джейн, не вірте жодному його слову.

— То ви не викладач античної літератури? — усміхнулася Джейн професору.

— Оце якраз він! — кивнув Фредерік, наминаючи картопляний салат. — Звідти і звичка вигадувати всяке й перебільшувати, для глибшої драматичності оповідки.

— То ви не бували в монастирях і ашрамах? — з усмішкою звернулася до чоловіка Джейн.

— Бував, іще й як бував, — підтвердив той. — Найкращий період мого життя. Такі бажані спокій і тиша. Повне задоволення моментом і всім, що є. А в мене тоді, правду кажучи, нічого й не було. Ні дружини, ні роботи, ні друзів. Розбіглися в одну мить, щойно дізналися про мої борги й утрачену репутацію. Ані грошей, ані даху над головою. Жив у монастирі, там і працював. На щастя, ще й годували. Спав на підлозі, прокидався зі світанком, підмітав двір, готував рис для монахів. І саме в монастирі почав малювати.

— То я тільки із цим не вгадав? — запитав Роберт.

— Не тільки. Я спостерігав, як монахи малюють божеств. Чесно, нічого гарнішого я в житті не бачив. Годинами, немов зачарований, поглядав за ними. За кожним рухом пензля. Не малювання, а медитація! Мені й самому захотілося спробувати. Я попросив папір і олівці. І став малювати. Тільки не божества, а монастир і гори навколо. В одного з монахів знайшлися старі акварельні фарби. І я почав прокидатися іще раніше, щоби на світанку спіймати підсвічені золотом вершини. І, до речі, я про це навіть не мріяв.

— Ну трохи переплутав, — розсміявся професор. — Пробачте старому!

— Але те, що в пансіонаті я провів найкращі різдвяні дні, — правда, — зі щасливою усмішкою сказав Фредерік. — Про це можу заявити із чистим серцем. Такого людського

тепла, турботи й уваги я не зустрічав на жодному святі, у жодному найкращому готелі чи найпрестижнішому курорті. І головне, тут нікому немає жодного діла до того, хто ти, ким був, чого досягнув чи що втратив. Для всіх є місце за столом, свіжий хліб і міцне вино.

— Хліб? — Грета з подивом глянула на Фредеріка. — Щось ніхто його ніколи не їсть. Усім тарталетки, пудинги та пироги подавай!

— Я їм! — Лурдес демонстративно поклала собі на тарілку три скибки хліба.

— Ну так, коли тарталетки закінчуються, — гиготнув Роберт.

— І взагалі, що за назва «Пансіонат самотніх сердець»? — вставив Фредерік. — От же вигадали! Це все Роберт! Та моє серце ніколи не було таким наповненим щирими усмішками, дружнім сміхом і нескінченними товариськими розмовами, як тут. Про яку самотність ідеться?

— Я ж і кажу — «Гірський дім», — наполегливо повторила Грета.

— Ніхто його так не називає, — прошепотів Роберт на вушко Джейн. — Ніколеса ви бачили за обідом, утім, як Маргарет і Жерома, — професор кивнув у бік старих, які сиділи між Фредеріком і Лурдес. — У цих двох доволі цікава історія... По секрету, якщо вона триватиме, то дорога в «Пансіонат самотніх сердець» буде для них закрыта. Ну, самі розумієте...

Джейн допитливо вивчала літню пару, яка безтурботно цвірінькала собі, не помічаючи нікого й нічого навкруги.

— І таке буває, — кивнув професор. — «Пансіонат самотніх сердець» поєднує серця.

— Пансіонат самотніх сердець? —
здивовано перепитала Джейн.
— Так він називається. Негласно, звісно, —
знову всміхнувся Роберт. — Тільки серед
постійних гостей. У мене, наприклад, це
вже шосте Різдво тут.

— Ну, звісно, поєднує! — підтвердив Фредерік. — Ще б пак! Ми тут усі як одна велика родина.

— А мені Шарлотти бракує, — із сумом вимовив Ніколас, визираючи з-за плеча Роберта. — Обіцяла приїхати, а немає.

— Цього року нарешті об'явився її син, — пояснив професор. — Вирішив таки провести свята з мамою. Вона телефонувала Греті скасувати бронь.

Джейн спочутливо глянула на Ніколаса, той спіймав її погляд і вдячно кивнув.

— Ви ще така молода, тому не знаєте, що зими особливо складно даються старим. Тому і стараємося провести цей час у компанії інших, хоча б таких самих самотніх стариганів, як самі. А якщо все ж удасться зустріти близьку по духу людину, це можна вважати дивом. У такому віці друзів уже не знайти, а втіху для серця — тим більше.

— Це ви моїй сестрі скажіть! — випалила Лурдес. — От би вона здивувалася! Її серце, здається, завжди і скрізь знаходило втіху і продовжує знаходити.

— А може, запросити вашу сестру з її супутником наступного року? — запропонував Ніколас. — Буде нагода помиритися.

— Ще чого! — гмикнула Лурдес. — У жодному разі! У мене в житті, можна сказати, вперше з'явилося щось моє. Лише моє! Чим не треба ділитися із сестрою. Точно ні, «Пансіонат самотніх сердець» я збережу для себе.

— От яка ви, Лурдес! — усміхнувся Фредерік. — Хочете, щоб ми були вашою таємницею?

— Саме так, — кивнула жінка, відпивши вина.

— Саме з цими чудовими людьми ми і проводимо свята, — констатував Роберт. — Час від часу з'являються нові гості. Буває, хтось завітає раз і більше не повертається, а хтось періодично приїжджає знову. Минулого року, теж випадково, у пансіонат потрапив чоловік приблизно вашого віку. Дивним чином одразу ж прекрасно вписався в нашу підстаркувату компанію. Чудове почуття гумору й добре серце. Це, як ви вже могли зрозуміти, у нашому віці найголовніше.

Джейн уважно вдивлялася в обличчя гостей. Грета принесла на срібній талі запечену з розмарином картоплю й маленькі тарталетки з козячим сиром. Фредерік долив усім вина, а Ніколас поставив у старий програвач платівку. З динаміків полилася «Тиха ніч».

Джейн передала Роберту тарталетку.

— Вибачте мою цікавість, — він знову стихив голос, — але ви так і не розказали, чого поїхали в «Маунтін Вью» напередодні свят. Наскільки мені відомо, це далеко не найкращий готель для відпочинку. Якось я був там на одній літературній конференції... Хоча щось це я розбазікався, лізу геть не у свої справи.

— Не перепрошуйте, — тихо відповіла Джейн. — Насправді нічого розказувати. Минулого тижня я дізналася, що чоловік, із яким зустрічаюся, уже кілька місяців закоханий у мою кращу подругу, а вона відповідає йому взаємністю. У них начебто ще нічого такого не було... і я схильна їм вірити. Вони, з їхніх слів, і самі не очікували, що ось так раптом, ні сіло ні впало, закохаються одне в одного. Однак це трапилося. І вони довго не наважувалися мені в цьому зізнатися. А напередодні свят вирішили,

що несила більше брехати, і нарешті повідали про свої почуття.

— Ой, дівчинко, — професор похитав головою, — мені так шкода! А я вам тут про свої старечі клопоти...

— Не переймайтеся, усе гаразд. Звісно, це боляче, гірко й неприємно, але ж серцю не накажеш, чи не так? Що я можу зробити, якщо вони закохалися. Дякую, що хоча б розказали, а не почали крутити роман за спиною. Але мені, зізнаюся, страшенно хотілося втекти від цієї історії. Вони, як би це пояснити, бажали вчинити шляхетно й запросили мене святкувати Різдво разом із ними, ну, аби я не почувалася кинutoю і самотньою. І це стало останньою краплею. Я зрозуміла, що мені треба поїхати з міста, хоч ненадовго. Звісно ж, на святкові дати всі готелі, апартаменти, вілли й гестгауси давним-давно заброньовані. Єдиним місцем, де ще залишалися вільні кімнати, був готель «Маунтін Вью», але туди я не доїхала. Ось так я опинилася з вами в «Пансіонаті самотніх сердець». А знаючи мою історію, гадаю, ви тепер розумієте, що я в це Різдво саме там, де треба. Як би іронічно це не звучало, та випадково я потрапила у правильне місце, — Джейн наліпила криву посмішку на обличчя, — адже й моє серце самотнє.

— Джейн, ви ще така молода! Повірте мені, старому, який уже трохи бачив це життя: усе обов'язково налагодиться. Рани на серці затягнуться, не помітите, як закохаетесь знову. Обіцяю, ваше серце не буде самотнім надто довго.

— За смачну вечерю і неперевершений кулінарний талант Грети! — урочисто промовив Фредерік.

Дзвін келихів змішався із дружнім сміхом.

— Здається, я вчасно! — пролунав радісний голос, і до кімнати зайшов високий молодий чоловік у засніженому пальті. — Грето, прошу, скажіть, що у вас є вільна кімната! Через цей снігопад перекрили дороги. Я ледь до вас дістався!

— Для тебе завжди є, — усміхнулася жінка, — роздягайся, Паскалю. І займай місце за столом. Зараз принесу для тебе прилади. А твій улюблений чорничний пиріг уже на підході.

— Грето, ви чарівниця! — чоловік міцно обійняв власницю.

— Дідько забирай! — вигукнув професор, підвівшись зі стільця. — Паскалю, що ти тут робиш? — він підійшов до новоприбулого гостя. — Ти обіцяв мені минулого Різдва, що більше тут і ноги твоєї не буде. А? Обіцяв, що обов'язково візьмешся за особисте життя, аби не зустрічати свята із самотніми старими.

— Роберте, я дуже радий вас бачити! — обійняв професора Паскаль. — І тебе, Фредеріку, і вас, дорога Лурдес, Маргарет, Ніколас, Жером, — він уважно глянув на Джейн і всміхнувся. — Я усім вам дуже радий! Це був нелегкий для мене рік, і, маю сказати, було трохи не до особистого життя, але я зробив те, що збирався.

— Та невже? — Фредерік відкупорив пляшку вина, налив у келих Паскалю й іншим гостям.

Грета повернулася з кухні з наряддям і підготувала Паскалю місце біля Роберта.

— Я говорив, що хочу написати книжку, і зробив це. Після свят рукопис піде до редактора. Видавництво готове взятися за текст. Учора підписав контракт.

Кімната наповнилася привітаннями й радісними окликами.

— За Паскаля і його книжку! — промовив Фредерік. — Вітаю, друже! Ти це зробив! Ну зізнавайся, ти так її і назвав?

— У видавництві сказали, що це гарна назва. «Пансіонат самотніх сердець». Інтригує. Захоплює. Так одразу й не зрозумієш, про що йтиметься.

— Це точно, — всміхнувся Роберт. — Ми й самі не одразу зрозуміли, що це за місце.

— Дякую вам, що надихнули мене й дозволили розказати про наше чарівне Різдво у Грети, — палко промовив чоловік. — Про моє найкраще Різдво в «Пансіонаті самотніх сердець».

Грета зніяковіло всміхнулася:

— Я вже втомилася повторювати, що це «Гірський дім», але ви всі продовжуєте називати його «Пансіонатом самотніх сердець». Бог із вами! Хай буде так!

— Паскалю, дозволь представити тобі нашу нову гостю, — тихо сказав Роберт, коли Паскаль зайняв місце поруч із ним. — Це Джейн.

— Радий знайомству, Джейн, — Паскаль потиснув жінці руку. — Повірте, це дивовижне місце. Не знаю, як ви тут опинилися, але переконаний, що не випадково. І якщо вам уже так пощастило, то ви точно проведете тут найкраще своє Різдво.

— Усі тут тільки про це й говорять, — усміхнулася Джейн. — Я вже й сама починаю так думати.

ПРОЄКТ «РІЗДВЯНІ ЯНГОЛИ»

ЗДІЙСНЕНІ БАЖАННЯ

46

Пансіонат самотніх сердець

Родинний вечір

47

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі,
придбайте, будь ласка, повну версію книги.